

Handläggare
Karolina Ekman
Telefon: 08 50828996**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2017-06-13 p 15

Vem kör i Stockholms innerstad på vardagar?

Redovisning av konsultrapport

Förvaltningens förslag till beslut

- 1) Godkänna redovisningen av rapporten ”Vem kör i Stockholms innerstad på vardagar?” bestående av ett sammanfattande PM och två bilagor.
- 2) Överlämna rapporten till Trafiknämnden

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Miljöförvaltningen arbetar med att försöka minska miljöpåverkan från transporter genom minskad och renare fordonstrafik. För att kunna rikta åtgärder till rätt trafikantgrupper behöver miljöförvaltningen ta reda på vem som kör i innerstaden på vardagar.

Miljöförvaltningen önskade fördjupa kunskapen om yrkestrafiken, en trafikantgrupp som i stor utsträckning måste använda bil. Målet har bland annat varit att få kunskap om vilka branscher som dominerar, i syfte att senare försöka informera och påverka dessa med avseende på fordons- och drivmedelsval. Miljöförvaltningen valde att utreda yrkestrafiken med lätta fordon, dvs personbilar och lastbilar under 3,5 ton.

Förvaltningen lät under våren 2016 Trivector utreda vem som kör i Stockholms innerstad på vardagar, utifrån tillgängliga datakällor (trängselskatteportaler, tidigare nummerskrivningar gjorda i annat syfte, nyttoparkeringstillstånd och resvaneundersökning för Stockholms län 2015.) Utredningen Vem kör i Stockholms innerstad på vardagar?(bilaga 1.1 till detta tjänsteutlåtande)

godkändes i miljö-och hälsoskyddsnämnden i september 2016. Samtidigt godkändes en begäran att utföra en kompletterande undersökning utifrån nytt underlag. En nummerskrivning gjordes av Trivektor under hösten 2016 och data från denna analyserades och redovisas i rapporten Vem kör i Stockholms innerstad på vardagar del 2. (Bilaga 1.2 till detta tjänsteutlåtande).

För bättre läsbarhet sammanfattas de båda undersökningarna i ett PM och båda undersökningarna i sin helhet biläggs detta PM som bilaga 1 och bilaga 2.

Sammanfattning av slutsatser

Slutsatsen från undersökningarna är att trafiken dagtid på vardagar domineras av lätta fordon som personbilar (ca 70 %) och lätta lastbilar (ca 20 %) medan tunga lastbilar utgör ca 3 %. Bussar och övrigt (mopeder och motorcyklar m.m.) utgör en liten del (ca 4 % respektive ca 3 %)). Ungefär hälften av fordonen som passerar betalstationerna för trängselskatt under vardagarna ägs av fysiska personer och hälften av juridiska personer.

Nummerskrivningarna visade att drygt 60 % av de lätta fordonen tillhörde en verksamhet. I denna siffra ingår inte de fordon (3 %) som bedömts utgöra förmånsbil, men däremot ingår privatägda fordon som varit strajpade med företagsnamn (9 %).

Nummerskrivningarna gjordes utanför rusningstid, utifrån hypotesen att andelen verksamhetsfordon då bör vara högre än fordon med privata ärenden. Eftersom målet med studien var att analysera fördelningen av branscher var det önskvärt att samla in ett så stort underlag av verksamhetsfordon som möjligt.

Bland alla personbilar och lätta lastbilar är det 14 procent som uppfyller senaste miljöbilsdefinitionen från 2013 medan flertalet fordon återfinns i miljöklass 5. Bilarnas klassade drivmedel består enligt underlaget från trängselskattedatabasen till lika stora delar av bensen och diesel samt 15 procent bilar som är certifierade för el och etanolbränsle.

Analyser gjordes även av vilka branscher som äger och brukar de lätta fordonen som kör i innerstaden på dagtid på vardagar. De största branscherna utifrån SNI-kodning var: Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet, Taxi, Uthyrning och leasing samt Parti- och provisionshandel. Bästa miljöprestandan på sina fordon har taxibranschen. De branscher som har lägst andel miljöfordon är

Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet samt branschen
Byggande av hus.

En ytterligare bearbetning av underlaget visar att byggbranschen utgör ca 20 %, av yrkestrafiken med de lätta fordonen. Läger man där till handel samt produktion av byggrelaterade produkter har närapå var fjärde verksamhetsbil (personbil eller lätt lastbil) ett ärende åt byggbranschen. Taxi utgör cirka 20 % av de lätta yrkesfordonen. I övrigt är bilden ganska spretig.

Handel med och skötsel av fastigheter utgör ca 7 % av de lätta yrkesfordonen, hotell- och restaurangbranschen 3 % och livsmedelproduktion samt handel med livsmedel ca 5 %. Ungefär 10 % av yrkesbilarna tillhör en konsultverksamhet i någon form.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Syftet med Vem kör i Stockholms innerstad på vardagar? Var att få ett bättre underlag för att utforma information om miljöbilar mer målgruppsanpassat och därtill få en uppfattning om hur stor respektive målgrupp är. Studien ger ett värdefullt underlag för att i nästa steg kunna gå vidare i analysen av hur utformningen av specifika informationsinsatser ska ske.

En viktig slutsats är att ungefär var fjärde till femte personbil eller lättlastbil (och mer än var tionde fordon totalt sett) tillhör byggbranschen.. Samtidigt har denna bransch lägst andel miljöfordon och domineras av lätta lastbilar. Miljöförvaltningen bör rikta sitt arbete hitåt för att försöka påverka dessa branscher till att använda fossilfria fordon. Taxi utgör en stor grupp, men mot denna bransch har miljöförvaltningen redan arbetat tidigare, och taxibilarna är relativt sett väl miljöanpassade.

Det skulle vara önskvärt med mer djupgående studier av hur ändringen från den 1 januari 2018, när trängselskatt inte längre kommer att ingå i förmånsvärdet, påverkar fordonssammansättning och trafikutveckling.

Bilagor

- 1.) Vem kör i Stockholms innerstad sammanfattande PM
- 1.1) Vem kör i Stockholms innerstad på vardagar april 2016
- 1.2) Vem kör i Stockholms innerstad på vardagar del 2 maj 2017